

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/17637.**

Benyújtás dátuma: **2021-11-18 20:54**

Parlex azonosító: **16HGFM9L0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Hohn Krisztina (LMP)**

Határozati javaslat címe: **Az oktatásban dolgozók béremeléséhez szükséges intézkedésekről**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**Az oktatásban dolgozók béremeléséhez szükséges intézkedésekről**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

Az oktatásban dolgozók béremeléséhez szükséges intézkedésekről

Az Országgyűlés kiemelt fontosságúnak tartja az iskolák, az óvodák minőségi működőképességének megőrzését. Tekintettel arra, hogy az oktatási rendszernek biztosítania kell, hogy a gyermekek és fiatalok képessé váljanak az emberiség által felhalmozott tudás megismerésére és alkotó alkalmazására, a nemzeti és nemzetiségi hagyományok ápolására, felkéri a Kormányt, hogy:

1. A pedagógusbérek értékállósága érdekében alakítson ki olyan jogszabályi környezetet – ennek részeként a törvényi szintű szabályok esetében tegyen javaslatot az ehhez szükséges jogszabálymódosításokra –, amely a bértáblát és annak alapjául szolgáló vetítési alapot a mindenkori minimálbérhez rögzíti. A munkabér a pedagógus végzettségét, szakképzettségét, a pedagóguspályán eltöltött időt elismerő alapidíjazásból, valamint a többletmunkát elismerő kiegészítő díjazásból álljon. Pótlék illesse meg a pedagógust több szak tanításáért, a kiemelkedő színvonalú munkavégzésért, a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált felkészítésében való részvételért, a különösen nehéz körülmények között végzett feladatellátásért. A hatékonyabb munkavégzés érdekében a munkáltató a tényleges szakmai teljesítmény alapján bizonyos értékhatárok között a tantestülettel együtt kidolgozott szempontrendszer alapján differenciálja az egyes pótlékok mértékét.
2. Biztosítsa a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő (NOKS) bérének mindenkori minimálbérhez kötését és a pedagógusokéhoz hasonló – de azzal nem egyenértékű – szorzó megállapítását.
3. Biztosítsa, hogy a fenntartótól függetlenül valamennyi közoktatási, nevelési intézményben a pedagógusokat és a nevelő-oktató munkát segítőket azonos elvek alapján megállapított bérek és illetmények illessék meg.
4. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

A pályakezdő pedagógusok alapbére a jelenleg hatályos jogszabályok alapján a 2015. január 1. és 2015. augusztus 31. között az illetményalap a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott vetítési alapon alapul. A vetítési alap a pedagógus életpályamodell életbeléptetésével került bevezetésre a mindenkori minimálbérhez kötöten és hangoztatott célja a bérek értékállóságának biztosítása volt. Azonban 2014-ben a vetítési alap egy törvénymódosítás miatt elvált a mindenkori minimálbértől és 101 500 Ft-ban rögzítésre került. Azóta a hazai pedagógusbérek nem követték a gazdaságban tapasztalt dinamikus bérnövekedést. Az elvárásoktól elmaradó bérek csökkentik a pálya iránti érdeklődést, illetve pályaelhagyást okoznak. Hazánkban a közoktatásban dolgozók átlagos bére – az életpályamodell bevezetése ellenére is csupán – a felsőfokú végzettséggel rendelkezők 64–74 százaléka volt 2020-ban. Ennek is köszönhető, hogy a főiskolai, illetve egyetemi pedagógusképzésre jelentkezők csupán 25-30 százaléka helyezkedik el végül a pályán.

A mai pedagógusbérek tehát mind a mai napig az először 2014-ben meghatározott vetítési alap alapján kerülnek számításra, ezt az összeget tartalmazza Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 64. § (1) bekezdése is. Mivel az ez alapján számított bérek egy részét már meghaladta a mindenkori minimálbér, ezért ebből adódik, hogy a pályakezdő pedagógus alapbére az ágazati szakmai pótlékkal együtt bruttó 240 900 Ft, azaz nettó 160 199 Ft. Könnyen belátható, hogy ez az összeg nem motiválja a fiatal pályakezdőket sem a pedagógus pálya választására, sem pedig a hosszabb távon pályán maradásra.

Az egyik legégetőbb probléma a magyar oktatáspolitikában a pedagógushiány. Ma már csak minden tizedik pedagógus fiatalabb 30 évnél, eközben majdnem minden második pedagógus ötven év feletti. Egy-másfél évtizeden belül a pedagógusok közel fele elhagyhatja a pályát, ami rövid időn belül egyszerűen működésképtelenné fogja tenni az oktatási rendszert. Ezt a tendenciát csak azonnali béremeléssel, a terhek csökkentésével és a tanárképzés népszerűsítésével lehet lelassítani. Bár az elmúlt tíz évben az állam több lépcsőben emelte a pedagógusbéreket, ez a növekedés elsősorban az idősebb pedagógusoknak kedvezett, ami nem tette vonzóbbá a tanári karriert a tehetséges pályakezdők számára. Nemcsak a kezdő pedagógusok bérével van probléma, hanem azzal is, hogy a fizetések túl lassan követik a szakmai fejlődést és tapasztalatszerzést.

A nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörök, tehát a pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensek a pedagógusok és a gyermekek egyik legfőbb segítői. Mivel szerepük kiemelt, ezért kiemelt bérezést igényelnének. Amíg egy tanárnak vannak „lyukas” órái, addig az asszisztensnek nincs üresjárata, napi 8 órában talpon, gyerekek között kell lennie.

Ennek ellenére az alap fizetési besorolásuk a közalkalmazotti bértábla és a jelenlegi jogszabályok szerint a garantált bérminimum 107%-a, mely nettó 155.829 Ft. Azzal, hogy a közalkalmazotti illetményrendszer 2008 óta változatlan, óriási bérfeszültség alakult ki ágazaton belül, sőt

intézményeken belül is az egyes munkakörök, fizetési osztályok között. A pedagógiai, gyógypedagógiai asszisztens, bár nem tanult fejlesztéseket, de 40 óra a munkaideje, és a nyári táboroztatásban is részt vesz, mindezt nevetségesen alacsony bérért. Fizetés- és pihenőidő-ügyileg úgy tekintik az asszisztensi munkakört, mintha egy irodai munka lenne, ami fizikailag, lelkileg nem megterhelő. Azonban itt különböző képességű, esetenként sérült gyermekekkel való differenciált foglalkozásról van szó, ami a pedagógusok munkájának fontos és elengedhetetlen kiegészítője.

Szükség lenne tehát az asszisztenseknek járó illetmény vetítési alapon történő szorzására, ami a pedagógusokéhoz hasonló – tehát a minimálbérhez kötés után megkaphatnák ezek az asszisztensek pl.: a pedagógus illetmények plusz szorzójának felét: a pedagógus illetményalap a vetítési alap 120 százaléka középfokú végzettség esetén, ennek értelmében az asszisztensek kezdő szorzója lehetne 110% és onnan kiindulva növekedne.